

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8P/202/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8822202432
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2023:8822202432.5

Uznesenie

Okresný súd Vranov nad Topľou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, mal. deti N., T., L.. XX.XX.XXXX, D., L.. XX.XX.XXXX, E., L.. XX.XX.XXXX, J., L.. XX.XX.XXXX, všetci zastúpení kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Vranov nad Topľou, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, za účasti rodičov: E. N.J., L.. XX.XX.XXXX, J. T.S. G. XXX, X. N., L.. XX.XX.XXXX, P. J. T. G. XXX a Okresnej prokuratúry Vranov nad Topľou, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, o uloženie výchovného opatrenia, t a k t o

rozhodol:

I. Súd ukladá výchovné opatrenie vo forme pobytu v Q. G. K. S. O. K. G., Y. XX, G. pre maloleté deti N.J., T., L.. XX.XX.XXXX, D., L.. XX.XX.XXXX, E., L.. XX.XX.XXXX, J., L.. XX.XX.XXXX, najdlhšie na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trovkonania.

odôvodnenie:

1. Na základe podnetu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou začal tunajší súd uznesením č.k.8P/202/2022-13 zo dňa 13.12.2022 konanie o uloženie výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine. V podnete úrad práce uviedol, Uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp.zn. 6P/21/2022 zo dňa 28.04.2022, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 18.06.2022 súd uložil maloletým deťom výchovné opatrenie vo forme pobytu v Q. G. K. S. O. K., Y. XX, G. na obdobie 6 mesiacov. Za uplynulé obdobie, od uloženia výchovného opatrenia vo forme pobytu a odchodu detí z domácnosti, nedošlo na strane matky k žiadnym žiaducim zmenám. Matka neurobila nič pre to, aby sa deti mohli vrátiť do ich prirodzeného rodinného prostredia, situácia a problémy, kvôli ktorým bolo potrebné pristúpiť k výchovnému opatreniu naďalej pretrvávajú, matka sa o žiadnu zmenu nesnaží. Naďalej sa vyhovára na nedostatok finančných prostriedkov, a to aj napriek tomu, že pracuje a má pravidelný príjem. Úspory, ktoré si mala matka robiť na obecnom úrade, ignoruje a nešetrí. Spolieha sa na to, že jej zo strany obce bude pridelený jeden zo sociálnych bytov, ktoré sú t.č. vo výstavbe, preto sa o zmenu súčasných bytových podmienok ani nesnaží. S príchodom blížiacich sa zimných mesiacov, sú v rodine zabezpečené len minimálne zásoby dreva, matka počas návštev naďalej uvádza, že jej plnoletí synovia, ktorí s ňou žijú v spoločnej domácnosti s ničím nepomáhajú. Matka deti od ich umiestnenia osobne nenavštívila ani raz, s deťmi je v pravidelnom telefonickom kontakte. Maloleté deti boli počas letných prázdnin na prázdninovom pobyte v prirodzenom rodinnom prostredí matky. Počas našej návštevy v domácnosti matky v čase prázdninového pobytu, deti prezentovali, že sa chcú vrátiť naspäť do Centra. E. v domácom prostredí veľmi nerozprávala, matka uviedla, že dcéra ju nerešpektuje a vo večerných hodinách vyhľadáva mužskú spoločnosť, matka nemala pod kontrolou, s kým sa maloletá vo voľnom čase stretáva. Výchovné problémy matka uvádzala aj so synom J., ktorý sa tiež podľa jej slov správal nevhodne, vulgárne sa vyjadroval a nadával. Maloletý J. mal pravidelne užívať lieky, ktoré mu však matka nepodávala. Maloleté deti D. S. J. pre nedostatok lôžok nespali v domácnosti matky, od ich príchodu prespávali u ich brata X., ktorý býva oproti matke. Mal. deti E. S. J. počas pobytu navštívili aj rodinu manželov G., ktorým boli deti v minulosti zverené do náhradnej osobnej

starostlivosti, J. bol v rodine 2x, E. len 1x. Matka prezentovala, že varí každý deň, ostatní členovia však túto skutočnosť popreli, deti údajne napriek dostatku finančných prostriedkov hladovali. To, že matka nebola schopná s finančnými prostriedkami primerane hospodáriť potvrdilo aj samotné centrum. Maloletým deťom pritom bola riadne vyplatená stravná jednotka na každý deň pobytu. Prázdninový pobyt sa z dôvodu nevyhovujúcich podmienok v domácnosti matky, neustálych telefonátov o nedostatku finančných prostriedkov a sťažností matky na správanie jej detí, musel ukončiť. Maloleté deti v Centre prospievajú, maloletý T. sa zadaptoval najlepšie. Ten pravidlá a režim zariadenia pozná, nakoľko v minulosti už bol umiestnený. Maloletý D. hneď v deň príchodu zo zariadenia ušiel. Polícia ho našla po troch hodinách hľadania. Deti sa po príchode do Centra vyjadrovali vulgárne, medzi nimi dochádzalo často k hádkam, dokonca aj bitkám. Mali problém rešpektovať pravidlá zariadenia a upozornenia vychovávateľa. V súčasnej dobe sa ich správanie o čosi zlepšilo. Maloleté deti T., D. S. J. navštevujú naďalej D. Š., C. D. XX E. G., T. nastúpil v septembri do X. ročníka, D. je žiakom X. ročníka. J. po prijatí do zariadenia navštevoval X. Š. L. A. T. G. X E. G., no dňa 25.04.2022 bol presunutý na základe vyšetrenia v Q. Š.-G. G. K. X. O.L. D. Š. C. D. XX - Š. X. Š.. Jeho intelektový výkon aktuálne zodpovedá pásmu ľahkej duševnej zaostalosti - ťažký stupeň. V septembri tohto roku nastúpil do X. ročníka. Maloletá E. navštevuje X. Š.T. L. A. T. G. X E. G., X. O.. U maloletých detí sú evidentné nedostatky v sociálnom vývine, nevhodnosť prostredia, v ktorom vyrastali, osvojené nevhodné vzorce správania. Pri správnom vedení a výchovnom pôsobení sú deti zvládnuteľné a je možné dosiahnuť pozitívnu zmenu v ich správaní, čo je aj počas ich pobytu v zariadení badateľné. Vzhľadom na skutočnosť, že matka za uplynulé obdobie neurobila žiadne kroky vedúce k žiaducim zmenám pre návrat maloletých detí do ich prirodzeného rodinného prostredia, odporučil úrad práce výchovné opatrenie vo forme pobytu v Q. G. K. S. O. K. Y. XX, XXX XX G. uložiť opakovane.

2. Tunajší súd rozhodnutím č.k. 6P/21/2022-39 zo dňa 28.04.2022 uložil mal. deťom N., T., L.. XX.XX.XXXX, D., L.. XX.XX.XXXX, E., L.. XX.XX.XXXX S. J., L.. XX.XX.XXXX, výchovné opatrenie vo forme pobytu v zariadení najdlhšie na 6 mesiacov od právoplatnosti uznesenia, a to v Q. G. K. S. O. K., Y. XX, G.Š.. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 18.06.2022.

3. Uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 8P/202/2022-15 zo dňa 13.12.2022 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým súd dočasne zveril maloleté deti N., T., L.. XX.XX.XXXX, D., L.. XX.XX.XXXX, E., L.. XX.XX.XXXX S., L.. XX.XX.XXXX do starostlivosti Q. G. K. S. O. K. G. a to do právoplatného skončenia konania vedeného pod sp.zn. 8P/202/2022. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 04.02.2023.

4. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou vyplýva, že E. N., L.. XX.XX.XXXX S. X. N., L.. XX.XX.XXXX nie sú vedení v evidencii uchádzačov o zamestnanie a nepoberajú žiadne dávky a príspevky.

5. Centrum pre deti a rodiny K. G. v správe okrem skutočností uvádzaných v podnete úradu práce uviedlo, že u všetkých maloletých detí vnímajú ako potrebné stanovovanie hraníc, oceňovanie pozitívnych prejavov, ale i vyvodzovanie negatívnych dôsledkov na ich konanie, čím by sa ich správanie mohlo korigovať a upravovať v zmysle sociálne akceptovateľných noriem. Vyžadujú si trezrivé vedenie s predpokladom pozitívneho dopadu na ich správanie, čo si však vyžaduje dlhší čas. S matkou sú maloleté deti v telefonickom kontakte sporadicky. Komunikuje s ňou prevažne mal. J., ktorý je aj ľahko ovplyvniteľný. Stávalo sa, že matke uveril, že sa k nej vráti, následne je smutný. Aktuálne ani jedno z mal. detí nejaví výrazný záujem o kontakt s matkou. Zo strany matky neevidujú záujem. Sama ich nekontaktovala ani v prípade vianočných prázdnin. U maloletých detí sú evidentné nedostatky v sociálnom vývine, nevhodnosť prostredia, v ktorom vyrastali, osvojené nevhodné vzorce správania. Pri správnom vedení a výchovnom pôsobení sú deti zvládnuteľné a je možné dosiahnuť pozitívnu zmenu v ich správaní, čo je aj počas ich pobytu v zariadení badateľné.

6. Zo správy obce T. G. súd zistil, že členovia rodiny N. žijú v rómskej osade v obci T. G.. C. E. N.J. S. M. X. N. sú rodičmi XX detí. Matka sa 14.11.2018 vrátila z výkonu trestu odňatia slobody, kde strávila 4 roky. Otec sa vrátil z výkonu trestu v septembri 2020, kde bol od 08.03.2016. Otec po návrate bol pri rodine len chvíľu, odišiel k jeho matke, ktorá žije v obci J.. Podľa vedomostí obce sa otec údajne striedavo zdržiava aj v Českej republike. Rodina žije v sťažených podmienkach. Matka s deťmi žije v murovanej chatrči, ich obydlie pozostáva z jednej izby. Podmienky rodiny sú veľmi ťažké. Príjem matky pozostáva zo mzdy. Pracuje ako A. E. X., jej pracovný pomer trvá do 31.12.2022. Matka poberá aj rodinné prídavky.

Potýka sa s problémami s bývaním, chýba zariadenie, priestory pre život, pohyb či spánok. Chýbajú jej peniaze na zabezpečenie chodu domácnosti, na ošatenie, hygienu. Matka bola často napomínaná na neúčasť detí na vyučovacom procese. V rodine sa často riešilo zanedbávanie starostlivosti, záškoláctvo či priestupky synov, dcér, výtržníctvo, zlé správanie, narúšanie medziľudských vzťahov, vzťahy v rodine. Vo veľkej miere tieto negatíva pripisujú rodičom, v značnej miere matke, nakoľko s nimi žije sama, nemá autoritatívny prístup k výchove detí, jej spôsob výchovy je nezodpovedný, flegmatický, bez empatie, nevidieť snahu o riešenie problémov v rodine, resp. o prijatie pomoci a rešpektovanie podnetov, návrhov zo strany pracovníkov TSP a TP, ktorí rodinu monitorujú, riešia problémy v spolupráci či naživaní s občanmi obce. U otca bolo zaregistrované požívanie alkoholických nápojov po návrate z výkonu trestu a po krátkodobom pobyte pri rodine.

7. Podľa § 37 ods. 1,2 Zákona o rodine, nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

8. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,

b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,

c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,

d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

9. Podľa § 37 ods. 3 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odíme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20160101>> alebo § <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20160101>>48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20160101>>, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely

a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov,

b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov,

c) zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovú a inak závislých.

10. Podľa §37 ods. 5 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže výchovné opatrenie podľa odseku 3 uložiť aj vtedy, ak jeho uloženie nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2.

11. Podľa §37 ods. 7, 8 Zákona o rodine, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným

zariadením. Súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20160101>>, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

12. Na základe vykonaného dokazovania a vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení súd zistil, že v danom prípade je v záujme maloletých detí opakované uloženie výchovného opatrenia vo forme ich pobytu v špecializovanom zariadení. Súd mal za preukázané, že pomery na strane matky sa nezlepšili v takej miere, aby bol možný návrat detí do domáceho prostredia, bez pochybností o ohrození ich zdravia, života. Uloženým výchovným opatrením bude zabezpečený priaznivý vývin maloletých, v zariadení sa bude pracovať na pozitívnej zmene v správaní sa detí. Súd bude sledovať vykonávanie výchovného opatrenia prostredníctvom orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a zariadenia, v ktorom sú deti umiestnené.

13. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte vyhotovení.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).